

بیئش معنوی

نوشتہ

رابرت مک آفی براون

ترجمہ

فریبرز مجیدی

روح آیین
پروتستان

نشر نگاہ معاصر

فهرست مطالب

- مقدمه بر ویرایش جدید ۱۳
پیشگفتار ۲۹

بخش یک

- ۳۷ ..... ره یافتن به آیین پروتستان: چند مقدمه اساسی
۳۹ ..... ۱. استنباط‌های نادرست از آیین پروتستان.....
(آنچه آیین پروتستان نیست)
۴۰ ..... چهار تصور خطا
۴۰ ..... یک: آیین پروتستان به عنوان معترض
۴۳ ..... دو: آیین پروتستان به عنوان رقیق شده آیین کاتولیک
۴۵ ..... سه: آیین پروتستان به عنوان «اعتقاد به برخی چیزها»
۴۷ ..... چهار: آیین پروتستان به عنوان «حق داوری خصوصی»
۵۳ ..... حقیقت در تصورات خطا
۵۷ ..... ۲. فراگیری آیین پروتستان (اصلاح یا قیام؟)
۵۸ ..... آیا جنبش دین‌پیرایی نوعی «قیام» بود؟

- نظر پروتستان‌ها درباره جنبش دین‌پیرایی ۶۱
- درباره پرهیز از بت پرستی گذشته ۶۸
- پیوست: آنچه «از آن پس» پیش آمد ۶۹
۳. انواع آیین پروتستان (فهرست سریعی از مجادله‌های خانوادگی، اتحادهای مجدد خانوادگی، و صبر خدا) ۷۵
- خانواده‌های فرقه‌ای ۷۶
- خانواده‌های کلامی ۸۵
- خانواده کلیسایی واحد ۹۳
- انواع آیین پروتستان ۹۷
- پیوست: اُرتدوکسی شرقی ۹۸
۴. روح آیین پروتستان
- (آیین پروتستان به منزله نوسازی مداوم به دست خداوند) .. ۱۰۱
- خداوندی عیسی مسیح ۱۰۳
- «تو را خدایان دیگر غیر از من نباشد» ۱۰۵
- کلیسای اصلاح شده اما همواره اصلاح‌شونده ۱۰۸
- (*Ecclesia reformata sed semper reformanda*)
- عیسی مسیح ... خزینه نهفته در ظروف خاکی ۱۱۴
- بخش دو
- ۱۱۹ ..... اعتقادات اصلی پروتستان‌ها
- ۱۲۱ ..... یادداشت مقدماتی
- ۱۲۳ ..... ۵. مرکزیت فیض و حیات ایمان
- معنی فیض ۱۲۳

- ۱۳۱ ..... شگفتی‌های فیض
- ۱۳۳ ..... معنی ایمان
- ۱۴۱ ..... شگفتی‌های ایمان
- ۱۴۷ ..... ۶. مرجعیت کتاب مقدس
- ۱۴۸ ..... سودها و زیان‌های پیش از جنبش دین‌پیرایی
- سودهای جنبش دین‌پیرایی و زیان‌های پس از جنبش
- دین‌پیرایی ۱۵۰
- سودهای «حیاتی» و زیان‌های «وخیم» ۱۵۴
- سودها و زیان‌های امروز ۱۵۷
- خطر قرائت کتاب مقدس ۱۶۷
۷. حاکمیت مطلق خدا - و چند اشاره ضمنی ۱۷۱
- «رحمتش همواره پابرجا است» - چیزهایی که حاکمیت مطلق خدا
- به معنی آن‌ها بوده است ۱۷۲
- آموزه انتخاب از لحاظ کتاب مقدس ۱۷۶
- چند اشکال و چند پیامد ۱۷۸
- بازگویی آموزه ۱۸۳
- پیوست: تقدیر دوگانه و رستگاری همگانی: دلایل موافق و مخالف ۱۸۷
۸. روحانیت همه مؤمنان ۱۹۳
- دو کژدیسیگی در معنی فیض ۱۹۳
- «روحانی» چیست؟ ۱۹۴
- استنباط نادرست از روحانیت همه مؤمنان ۱۹۷
- کلیسایی که قدرت روحانیت در آن اعمال می‌شود ۱۹۹

- «روحانیان» و «غیر روحانیان» - چند تمایز درست، چند تمایز نادرست، و چند مسأله ۲۰۵
- شکل همکاری پروتستان ها ۲۱۲
۹. وظیفه انسان مسیحی ۲۱۳
- پاسخ قرون وسطایی: معیاری دوگانه ۲۱۴
- پاسخ قرن شانزدهمی: آموزه وظیفه ۲۱۶
- دردسره‌های قرن بیستم از پاسخ‌های قرن شانزدهمی ۲۱۸
- به سوی چند پاسخ قرن بیستمی ۲۲۱
- «او را در دنیای جسمانی دوست بدار» ۲۲۹
۱۰. دوست داشتن خدا با نیروی عقل ۲۳۳
- الهیات چیست ۲۳۴
- شخص غیرروحانی در مقام متأله ۲۳۵
- اهمیت الهیات ۲۳۷
- بی‌اهمیتی الهیات ۲۳۸
- شش قاعده اساسی ۲۴۰
- پیوست: بهره‌گیری خلاق از شک ۲۴۹
۱۱. عبادت خدا ۲۵۵
- سرشت آشفته عبادت پروتستانی ۲۵۷
- نیت دوگانه عبادت پروتستانی ۲۶۰
- تأکیدهای متمایز در عبادت پروتستانی ۲۶۳
- «عبادت خصوصی» به منزله گسترش «عبادت دسته‌جمعی» ۲۷۴
۱۲. عبادت خدا (دنباله): شعایر مقدس ۲۷۹
- وحدت کلمه الهی و آیین قدسی ۲۷۹

- آیین قدسی چیست؟ ۲۸۱
- آیا شعایر مقدس برای رستگاری «ضروری» اند؟ ۲۸۵
- آیین مقدس تعمید ۲۸۶
- آیین مقدس شام مسیح [عشای ربانی] ۲۹۱
- جنگال نفاق ۲۹۹

بخش سه

- نگرانی‌های موجود پروتستان‌ها ۳۰۱
۱۳. آیین پروتستان و آیین کاتولیک رومی ۳۰۳
- بن بست کنونی ۳۰۴
- اجزای لازم برای رهایی از بن بست ۳۰۶
- دو مبحثی که میان ما اختلاف می‌اندازد ۳۱۱
- امکانات سازنده‌ای که باقی مانده‌اند - چند پیشنهاد مشخص ۳۱۷
- نیاز آیین کاتولیک و آیین پروتستان به یکدیگر ۳۲۰
۱۴. مرجعیت: پاشنه آشیل آیین پروتستان ۳۲۳
- دلایلی برای مشکل پروتستان‌ها ۳۲۳
- پاسخ‌های سنتی به مسأله: ۳۲۵
- مرجعیت کلیسا ۳۲۵
- مرجعیت کتاب مقدس ۳۳۲
- مرجعیت تجربه شخصی ۳۳۳
- دشواری همگانی در زمینه پاسخ‌های سنتی ۳۳۷
- در جهت بازگویی آموزه پروتستان‌ها درباره مرجعیت ۳۳۹
- پیوست: نزدیک‌شدگی مرجعیت‌های نسبی ۳۴۴

۴۱۰	.....	ما همراه دسته‌ای از زایرانیم
۴۱۱	.....	دستورالعمل‌هایی به ما داده شده است
۴۱۱	.....	سازنده شهر به ما پیوسته است
۴۱۳	.....	ما آزاد شده‌ایم تا همچون خادمان زندگی کنیم
۴۱۵	.....	یادداشت‌ها
۴۸۱	.....	کتاب‌شناسی اضافی
۴۹۱	.....	نمایه

۳۴۷	.....	۱۵. آیین پروتستان و فرهنگ
۳۴۷	.....	آیین پروتستان دماغ آبی
۳۴۸	.....	دلایلی برای بدگمانی پروتستان‌ها
۳۵۰	.....	خطری جدید: تسلیم
۳۵۲	.....	مرحله گذار: تصدیق و تکذیب صورت‌های خیال
۳۵۴	.....	منابع پروتستان‌ها برای رویکرد به فرهنگ
		پیوست: پژوهشی موردی درباره فرهنگ در خدمت به
۳۶۱	.....	انجیل
۳۶۷	.....	۱۶. دنیانگری مقدس: «عرش اعلی» و «خیابان»
۳۶۸	.....	دلایلی به سود دخالت: یک جمع‌بندی
۳۶۹	.....	باب ۱۳ رومیان و باب ۱۳ مکاشفه
۳۷۲	.....	آیین پروتستان و دموکراسی: شاهد مدعا
۳۷۶	.....	سیاست - و انجیل‌گرایی
۳۸۰	.....	کلیسا و «دنیانگری مقدس»: دو مثال
۳۸۴	.....	احتمال خطر «دنیانگری مقدس»
۳۸۷	.....	۱۷. تنش‌های زنده در درون آیین پروتستان
۳۸۸	.....	نظم و شور
۳۹۱	.....	فرقه و دسته مذهبی
۳۹۵	.....	کتاب مقدس و سنت
۳۹۹	.....	فرقه‌گرایی و وحدت‌گرایی کلیسایی
۴۰۳	.....	وفاداری و انتقاد
۴۰۷	.....	۱۸. پیشگفتار: یک «قوم زایر»
۴۰۹	.....	ما بیگانگان و زایرانی هستیم که در پی شهری می‌گردیم

مقدمه بر ویرایش جدید

هرگاه قرار باشد که کتابی به چاپ تازه برسد، نویسنده چندین گزینه در اختیار دارد:

۱. می‌تواند حکم کند که کتاب رسالتش را انجام داده است، و از چاپ مجدد آن صرف نظر کند. هیچ مؤلفی تاکنون از این گزینه استفاده نکرده است.

۲. می‌تواند تصمیم بگیرد که اصلاحات مختصری را بی‌سروصدا در متن بگنجانند و آنچه را از منتقدان آموخته است منعکس کند و مطالبش را به حال و هوای روز درآورد. مسأله این است که این‌ها در مطلوب‌ترین شرایط کابوس ناشرند، و حتی فرصت‌هایی به وجود می‌آیند که اصلاحات مختصر در جریان کار به صورت اصلاحات عمده درآیند، و در نتیجه کتاب جدیدی حاصل شود. در مورد کتاب حاضر، چنین طرز کاری قاعدتاً این معنی را می‌دهد که عنوان تازه‌ای نیز انتخاب شود - عنوانی مثل روح آیین تجدیدنظر شده پروتستان، که شاید برای تبیین اندیشه مطرح شده در این کتاب که آیین پروتستان همواره آماده استقبال از بررسی و معاینه است فکر چندان بدی هم نباشد. اما نه وقت نویسنده

اجازه داده است که این شق عملی شود و نه تمایل ناشر.

۳. و سرانجام، نویسندگان می‌توانند تصمیم بگیرند که متن موجود را به همان صورتی که هست باقی گذارند و مقدمه‌ای تکمیلی به صورت مقاله‌ای در زمینه این فکر بنویسند که «چگونه از زمان نگارش این مقاله اندیشه‌های تغییر یافته است اگر چه مشتاقانه آماده‌ام که بر سر آنچه از آن پس نوشته‌ام پابرجا بمانم». مقدمه فعلی دال بر انتخاب شق اخیر است. اگر امروز همین کتاب را بنویسم مسلماً بر بعضی از نکته‌های مهم به نحوی تأکید خواهم کرد که با نحوه کارم در پنج سال پیش تفاوت خواهد داشت، اما طوری عمل نخواهم کرد که زدن سروته مطالب و سلاخی‌های ضروری برای تنظیم مجدد کل کتاب را توجیه کند. از این رو، به نشان دادن چند جریان تازه در اندیشه پروتستان که شایان توجهند اکتفا خواهم کرد، و با افزودن کتابنامه مکملی حاوی نوشته‌های مهمی که از زمان نخستین چاپ تاکنون انتشار یافته‌اند کار را به پایان خواهم برد.

پیش از پرداختن به این اقدام چندگانه، باید به دو اظهار نظر درباره کتاب اصلی اشاره کنم که هم مایه خرسندی خاطر من شده‌اند و هم فروتنی را حفظ کرده‌اند. یکی از دوستان خوب یسوعی دست‌نوشته اولیه را خواند و تمجیدی به یادماندنی از من به عمل آورد. او گفت که [این کتاب] «دفاعیه‌ای است بسیار خوب از موضوعی بسیار بد». اظهار نظر دیگر در انتقادی جدی، و نه بازیگوشانه، صورت پذیرفت، اما آن را به عنوان سرزنشی مهم برای هر کوششی به منظور پرداختن به موضوع مورد بحث می‌پذیرم: «نویسنده در پیشگفتار خود اظهار می‌کند که پس از همه گفته‌ها و کرده‌ها، آنچه آیین پروتستان را به نحو کامل تری معرفی می‌کند سرودهای مذهبی و نیایش‌های آن است نه درسنامه‌های آن؛ پس از

خواندن ۲۶۴ صفحه این درسنامه خاص، شخص چاره‌ای جز موافقت ندارد.»

با خواندن مجدد متن - که تجربه فوق‌العاده نگران‌کننده‌ای برای هر نویسنده است - خود را از نحوه بررسی درباره آیین کاتولیک رُم بسیار ناخرسند احساس می‌کنم، نه فقط آن‌طور که در فصل ۱۳ تکیه اصلی بر آن است بلکه به صورتی که در جاهای دیگر این کتاب نیز درباره‌اش بحث می‌شود. یکی از دلایل این احساس نهفته ناخرسندی آن است که نگرش‌های من به آیین کاتولیک رُم در پنج سال گذشته تغییر کرده‌اند. اما نکته کاملاً مهم این است که آیین کاتولیک نیز تغییر کرده است و، در واقع، در کار آن است که شکل و شمایل تازه‌ای به خود دهد. این دو واقعیت، در ارتباط با کتاب و مقدمه تازه، خیلی ساده با یکدیگر جفت و جور می‌شوند: کتاب پیش از شروع «دومین شورای واتیکان» نوشته شد، در حالی که مقدمه پیش از آن که «دومین شورای واتیکان» پایان یافته باشد نوشته می‌شود. از این رو هنوز نمی‌توان نموداری از ماهیت و دامنه‌نوسازی کلیسای کاتولیک رُم را به طور کامل ترسیم کرد.

اما، حتی در چنین موقعیت بی‌ثباتی، از پیش روشن است که، برخلاف آنچه در متن مشاهده می‌شود، میان آیین پروتستان و آیین کاتولیک رُم در مبحث «کلیسا همواره باید نوسازی شود» (*ecclesia semper reformanda*) خط‌فاصل قاطعی کشید، اگرچه فقط آیین پروتستان براسستی توانسته است این بینش را جدی بگیرد. نه تنها خود این شعار در آیین کاتولیک معاصر رواج گسترده یافته است، بلکه خود «شورا» ثابت کرده است که کلیسای کاتولیک رُم با نظری بسیار خودشکافانه‌تر از هر